

Na Náhorním Karabachu zvítězil původní Lavrovův plán. Geopolitickým poraženým je Západ, který postupně ztrácí jakýkoli vliv na východ od Bosporu

- CZ24 News | 24. listopadu 2020

Je to hořká lekce. Arméni dlouho spoléhali na své úspěchy v první válce o Náhorní Karabach v roce 1994, poté Ázerbájdžáncům a jejich tureckým spojencům stačila šestitýdenní kampaň.

Po obsazení města Šuši 8.listopadu bylo rozhodnuto. Kdokoli vlastní toto město, ovládá záchranné lano arménského Náhorního Karabachu, spojovací cestu mezi Stepanakertem a Arménií. Stát Arcach neboli Republika Náhorní Karabach, která nebyla nikdy uznána podle mezinárodního práva, během noci zmizel z mapy.

V roce 1994 Arménie, v té době ještě vojensky nadřazená, dostala pod kontrolu Armény osídlené území sousedního Ázerbájdžánu. Správa byla v rukou Náhorního Karabachu; Arménie a arménská diaspora přispívaly ročně částkou přibližně 40 milionů USD. Od roku 1992 minská skupina OBSE neúspěšně pracuje na mnohostranném řešení se spolupředsedy USA, Francie a Ruska.

Arménie se obrátila proti Moskvě

S pokračujícím nákupem zbraní bohatým Ázerbájdžánem v Izraeli, Turecku a Rusku se rovnováha sil

konečně naklonila. V reakci na to představila moskevská diplomacie v roce 2017 takzvaný Lavrovův plán. Tato iniciativa, která nebyla nikdy oficiálně potvrzena, vyústila v téměř stejné řešení, jaké se nyní provádí po válce s několika tisíci mrtvými: Arméni v Náhorním Karabachu jsou omezeni se svým dříve autonomním územím, Ázerbájdžán dostává koridor široký pět kilometrů a ruské jednotky zajišťují mír podél demarkační linie.

Lavrovův plán není západní veřejnosti znám, ale ministři zahraničí ho odmítají. Údajně nechtějí žádná navrhovaná řešení nad rámec definovaných multilaterálních formátů. Ve skutečnosti to nebylo o posílení ruské pozice na jižním Kavkaze.

Přesně to se stalo s dohodou, která byla nyní podepsána. Lavrovův návrh však nebyl schválen ani Armény. Kdyby ho jen přijali – bylo by jim teď mnohem lépe. Po šestitýdenní válce také ztratili jih samotného Náhorního Karabachu a město Šuši.

Ještě v říjnu vyvolala opatrná ruská politika mezinárodní úžas. Moskva věřila pouze jedné pragmatické moudrosti: pokud nechcete slyšet, musíte cítit. Rusové z konfliktu vycházejí jako diplomatictí vítězové. Posílili své postavení v Jerevanu, aniž by to ohrozilo vztahy s Ázerbájdžánem. Nezůstane to bez vlivu na swingovou politiku arménského předsedy vlády Nikol Pašinjana, kterému se v Evropě říká „otevírák Západu“.

Západ je na Kavkaze irelevantní

Zvítězilo také Turecko, a to nejen jeden vděčný soused a dodavatel energie. Kavkaz stále chyběl, aby mohlo Turecko v ex-osmanské oblasti promítat mocenské politické ambice; mezera je nyní uzavřena. Ve východním Středomoří, na Balkáně, na Středním východě a nyní také na jižním Kavkaze vítězí Ankara jako sebevědomá regionální mocnost. Dohoda o Náhorním Karabachu rovněž stanoví pětikilometrový koridor přes Arménii mezi Ázerbájdžánem a jeho enklávou Načichevan na hranici s Tureckem. Ankara bude mít v budoucnu de facto pozemní most do Kaspického moře a do turkických států ve střední Asii.

Geopolitickým poraženým je Západ, který postupně ztrácí jakýkoli vliv na východ od Bosporu. Tuto ztrátu důležitosti odráží to, že Rusko a konfliktní strany – ani USA, ani Francie – nebyly informovány o formátu OBSE v Minské skupině. Zejména v Německu tak populární mnohostranné procesy v novém polycentrickém světě selhávají. Nejlepším příkladem je berlínská libyjská konference na začátku roku 2020, která se nezdařila.

Konflikt také ukazuje, jak nesmyslná je tzv. hodnotová zahraniční politika. V roce 2016 Bundestag odsoudil tureckou genocidu proti Arménům před sto lety pouze s jedním hlasem proti. O čtyři roky později, když turečtí žoldáci a turecké drony zabíjejí arménské civilisty v Náhorním Karabachu, může německá vláda pomyslet jen na unavené výzvy k příměří. Jak reagují naši oceňovaní zahraniční politici na ostřelování katedrály Krista Spasitele (Ghazanchetsots Cathedral) Arménské apoštolské církve v Šuši, v Náhorním Karabachu?

Německo ani neprotestuje

Stojí jim brutální čin alespoň za protest? Ne. Uprchlíká dohoda s Tureckem je příliš drahá. Ani právo lidí na sebeurčení již nehraje žádnou roli, protože se tohoto práva dovolávali zastánci anexe Krymu v roce 2014. Od té doby se počítala pouze územní celistvost. Ještě před začátkem války si Baku a Ankara mohli spočítat, že Západ tomu bude čelit, pouze pokud by porušili arménské území.

Ticho tváří v tvář ázerbájdžánsko-turecké agresi bude pro Evropu drahé. Legitimizuje a vybízí ostatní státy, aby vymáhaly své nároky podle mezinárodního práva vojensky – například Ukrajina. Potřebujeme silného dodavatele zbraní a silného partnera. V tomto ohledu je volební vítězství Joe

Bidena paprskem naděje pro pomstychtivé jestřáby v kyjevské politice. Teprve v srpnu oznámil budoucí americký prezident, že ruská „okupace Ukrajiny“ skončí a že do země dodá „smrtící zbraně“. Je to poptávka, kterou Biden po léta podporuje. Příští evropská válka se blíží.

Autor: Thomas Fasbender

Překlad: prvnizpravy.cz

Zdroj: <https://jungefreiheit.de>